

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університету імені Павла Тичини

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2021-2025 рр.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради

УДПУ імені Павла Тичини

«15» березня 2021 р., протокол № 9

Заступник голови
вченої ради

А.М. Гедзик

Введено в дію наказом від 19.01.2021 № 35/9

I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Стратегія розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2021-2025 рр. (далі – Стратегія) є документом, що визначає основні параметри розвитку університету на п'ять років, забезпечуючи його системний і цілеспрямований характер.

2. Стратегія розроблена з метою встановлення пріоритетів (цілей), принципів, завдань і механізмів розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2021-2025 рр.

3. Стратегія відповідає ідеям Національної доктрини розвитку освіти у XXI столітті, Законам України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншим нормативно-правовим актам у сфері освіти, зайнятості і соціально-трудових відносин, документам Болонського процесу.

4. Нормативно-правове та організаційне забезпечення реалізації Стратегії здійснюється шляхом розроблення та прийняття в установленому порядку відповідних положень, планів і заходів, спрямованих на реалізацію Стратегії, проведення моніторингу стану їх виконання.

5. Стратегія має таку структуру:

- Основні положення;
- Пріоритети розвитку;
- Принципи розвитку;
- Завдання розвитку;
- Механізми реалізації.

II. ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

Основною метою діяльності університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для освітніх та наукових установ, органів державної влади і управління, підприємств всіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти у визначених галузях освіти, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

Місія університету, що виступає граничною метою та інтегрує всі цілі

життєдіяльності університету та відповідні функції, засновується на класичній тріаді: *навчання – дослідження – громадське служіння*.

Виходячи з основної мети та місії університету визначені наступні **пріоритети розвитку** університету на 2021-2025 роки:

– в освітній діяльності – утримання лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців, яких готує університет шляхом запровадження нових освітніх програм, підвищення якості освітніх послуг, наповнення освітнього процесу європейськими цінностями;

– в науковій діяльності – створення та реалізація ефективної системи розвитку університетської науки, що забезпечує визначальний вплив фундаментальних і прикладних досліджень на якість освітнього процесу та розвиток закладу вищої освіти як інноваційно-освітньої інституції;

– в кадровій політиці – розробка та реалізація комплексу заходів підвищення рівня науково-педагогічного колективу;

– в міжнародному співробітництві – підвищення міжнародного авторитету університету, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг, інтеграція у світовий простір вищої освіти, участь у спільних проектах з провідними світовими науковими центрами;

– в галузі інформаційного забезпечення – впровадження у всі сфери діяльності університету новітніх інформаційних технологій;

– у сфері матеріально-технічного забезпечення – розвиток матеріально-технічної бази університету відповідно до міжнародних стандартів;

– у сфері громадського служіння – університет у своїй діяльності зорієнтований на збагачення національно-історичних, культурно-освітніх традицій, максимальне використання соціокультурних, соціально-економічних та регіональних можливостей Черкащини і Уманщини як центрального регіону України задля розвитку людського капіталу.

ІІІ. ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ

Принципами розвитку університету є:

– відповідність суспільним потребам;

- інноваційність та орієнтація на перспективний досвід;
- системність та безперервність освіти;
- студентоцентризм;
- корпоративне партнерство;
- мобільність;
- ефективність, результативність і економічність діяльності;
- відповідність міжнародним і національним фаховим стандартам якості.

IV. ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ

Забезпечення якості освітніх послуг університету

та їх відповідності національним і міжнародним фаховим стандартам:

- трансформація освітнього процесу в інноваційне середовище, яке забезпечить зростання індивідів, суспільно активних громадян, висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на національному та світових ринках праці, у якому студенти отримують вміння і навички самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати їх у своїй діяльності, вести здоровий спосіб життя, вільно мислити й самоорганізовуватися в сучасних умовах;
- реалізація принципу студентоцентрованості навчання, внесення з цією метою необхідних коректив в організацію освітнього процесу, розвиток освітнього середовища, побудованого на засадах партнерства між учасниками освітнього процесу, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання академічної доброчесності, залучення молоді до творчої, науково-дослідницької діяльності університету;
- модернізація освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу, удосконалення інструментів і критеріїв оцінювання ключових компетентностей у здобувачів вищої освіти;
- аудит пропонованих університетом освітніх програм на предмет відповідності тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, відмова від тих, що не користуються достатньою

популярністю серед здобувачів вищої освіти. Вивчення думки стейкхолдерів, потенційних роботодавців, випускників університету щодо відкриття затребуваних ринком праці спеціальностей та започаткування низки нових освітніх програм;

- розширення діапазону співпраці із закордонними партнерами для створення спільних освітніх програм подвійного дипломування;

- створення організаційно-правової та фінансової бази для здійснення академічної мобільності учасників освітнього процесу, зокрема із залученням грантів, фондів тощо;

- розширення переліку спеціальностей для реалізації програм внутрішньої академічної мобільності;

- удосконалення механізму перезарахування результатів навчання у рамках реалізації програм академічної мобільності;

- започаткування дуальної освіти. Укладення з потенційними замовниками-роботодавцями відповідних угод;

- розширення переліку послуг у сфері післядипломної освіти (для осіб з вищою освітою) з метою реалізації Концепції «Нова українська школа», налагодження співпраці з роботодавцями, вчителями-практиками;

- продовження практики створення умов для навчання в університеті осіб з особливими освітніми потребами, їх психолого-педагогічного супроводу;

- упровадження в освітній процес новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;

- створення електронної системи управління освітнім процесом в університеті на рівнях «Ректорат – навчально-методичний відділ – деканат – кафедра – викладач»;

- контроль за постійним оновленням та відкритістю інформації про діяльність навчально-методичного відділу, деканатів/дирекції, кафедр.

- розширення спектру методів об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;

– якісне оновлення змісту діяльності структурних підрозділів «Центр дистанційного навчання» та «Центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності»;

– забезпечення дотримання принципів і правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу як складової внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти університету;

– систематичне вивчення думки роботодавців про рівень фахової компетентності випускників університету;

– долучення до проєкту єдиного універсального веб-порталу інформаційних ресурсів бібліотек України; забезпечення бібліотеки достатніми матеріальними ресурсами для збереження стрімко збільшуваної маси цифрового контенту з метою забезпечення доступу учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів, розширення кількості користувачів системи електронної доставки документів.

***Розвиток конкурентних переваг університету
в науково-дослідній та міжнародній діяльності:***

– створення конкурентних переваг університету в науковій сфері через виконання актуальних наукових завдань;

– залучення науково-педагогічних працівників до фундаментальних наукових досліджень з проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави, враховуючи науковий потенціал університету, розвиваючи принципи міждисциплінарності та інноваційності;

– сприяння у формуванні та розвитку наукових шкіл, створенні науково-дослідницьких центрів і лабораторій як базових осередків реалізації наукових досліджень, зокрема інноваційних дослідницьких структур;

– подальший розвиток діяльності науково-дослідних центрів подвійного підпорядкування НАПН та МОН України: Науково-дослідний центр інформаційно-комунікаційних технологій навчання фізики й астрономії

подвійного підпорядкування НАПН та МОН України; Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування НАПН та МОН України;

– створення за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки нових спільних наукових підрозділів – науково-навчальних центрів подвійного підпорядкування: Національної академії наук, Інституту проблем виховання НАПН України, Міністерства освіти і науки України, Українського науково-методичного центру практичної психології та соціальної роботи НАПН України, Міністерства молоді та спорту, Державного інституту сімейної та молодіжної політики України, Міністерства соціальної політики України;

– забезпечення єдності науки і освіти, упровадження наукових результатів в освітній процес, формування змісту освіти на основі новітніх наукових і технологічних досягнень;

– активізація патентно-ліцензійної діяльності викладачів та студентів університету в межах угоди з Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності»;

– співпраця університету з представниками бізнесу, стартапів, науково-дослідних установ, закладами соціальної сфери України та зарубіжжя в межах програми Європейської ради інновацій;

– розвиток студентської та молодіжної наукової роботи;

– участь у євроінтеграційних заходах Ради молодих науковців МОН України як повноправного члена міжнародної громадської організації EURODOC (Європейській раді аспірантів та молодих учених, Брюссель);

– залучення здобувачів вищої освіти та молодих науковців до виконання грантових досліджень, наукових тем кафедр, досліджень, що виконуються за рахунок державного фінансування тощо;

– активізація розробки госпдоговірних проєктів, пошук госпрозрахункових замовлень на науково-дослідні розробки, що сприятиме налагодженню взаємодії науки з виробництвом та бізнесом; формування бази пропозицій університету щодо науково-технічних розробок та інновацій;

– постійне оновлення та відкриття нових перспективних освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії, докторів наук;

– удосконалення механізму стимулювання молодих викладачів університету щодо підготовки та захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук відповідно до потреб забезпечення освітніх (освітньо-наукових) програм підготовки фахівців та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в університеті;

– запровадження системи супроводу наукометричної діяльності викладачів університету, створення сприятливих умов для підвищення їх публікаційної активності, зокрема у наукових виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science;

– проведення роботи з оновлення інституційного репозитарію;

– забезпечення авторитету університету у науковому просторі України і зарубіжжя на основі суттєвого підвищення якості публікацій в сучасних університетських виданнях;

– стимулювання переходу наукових періодичних видань до числа англійськомовних фахових наукових періодичних видань та вміщення розширених українськомовних резюме в англійськомовних фахових журналах з метою оперативного формування сучасної української наукової термінології;

– популяризація наукових досягнень Університету на вітчизняному та міжнародному рівнях шляхом участі у наукових заходах різних рівнів;

– розширення співпраці, наукове та науково-технічне співробітництво з міжнародними, закордонними закладами та організаціями, іноземними фірмами та виробниками з метою інтернаціоналізації освіти та науки;

– активізація інтеграції університету у міжнародні асоціації, товариства та організації;

– участь у заходах в контексті реалізації європейської політики вищої освіти і наукових досліджень, зокрема у співпраці з Європейською комісією (Генеральним директором з наукових досліджень та інновацій, Генеральним директором освіти і культури), Європейською асоціацією університетів, організацією Science Europe, яка об'єднує національні дослідницькі фонди країн Європи тощо;

– подальша розробка та впровадження спільних проєктів із Британською

Радою та Американською Радою в Україні, програмами та фондами Європейського Союзу;

- проведення тренінгів і семінарів з питань грантової та проєктної діяльності науково-педагогічних працівників;

- створення сектору з підготовки міжнародних грантів та проєктів у структурі відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції;

- спільна підготовка здобувачів вищої освіти із закордонними партнерськими-університетами та професійними організаціями;

- розвиток діяльності міжнародних культурно-освітніх центрів: Українсько-Ізраїльського, Польського, Україно-Туркменського;

- актуалізація передового світового наукового та викладацького досвіду шляхом запрошення до університету іноземних фахівців;

- активізація участі науково-педагогічних працівників університету в міжнародних проєктах, дослідницьких та інноваційних програмах;

- упровадження інноваційних підходів до іншомовної підготовки науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти для досягнення потрібного рівня володіння іноземними мовами;

- підвищення рівня володіння іноземними мовами студентів та науково-педагогічних працівників університету через систему рівневої іншомовної підготовки та створення сертифікованого тестового центру на базі університету;

- вдосконалення функціонування відкритого цифрового простору для навчальної та наукової роботи викладачів і студентів із доступом до сучасних навчальних і наукових баз даних в бібліотеці університету.

Конструктивна співпраця адміністрації

із студентським самоврядуванням:

- стимулювання участі студентського самоврядування в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, стипендіального забезпечення, соціального захисту студентів, розвитку художньої самодіяльності та спорту, утвердження здорового способу життя;

- активізація участі представників студентського самоврядування у роботі ректорату, деканатів, приймальної комісії, учених рад;
- поліпшення умов для діяльності органів студентського самоврядування та забезпечення їх фінансування відповідно до вимог законодавства України;
- створення умов для фахового становлення студентів та аспірантів, сприяння їх самореалізації у різних сферах діяльності, підтримка стажування здобувачів освіти у провідних національних та зарубіжних університетах і наукових центрах;
- заснування ректорської стипендії для студентів, що мають особливі здобутки у науковій, творчій чи спортивній діяльності;
- стимулювання нових форм творчих об'єднань студентської молоді, впровадження креативних форм виховної роботи зі студентами, сприяння проведенню змістовного активного дозвілля (конкурси, фестивалі, спортивні змагання, благодійні акції тощо);
- забезпечення соціального захисту студентів відповідно до вимог законодавства;
- запровадження для студентів внутрішньоуніверситетських грантів на наукові, освітні й культурні проекти;
- підтримка та соціально-психологічний супровід незахищених категорій студентської молоді (сиріт, осіб з інвалідністю, учасників АТО/ООС та їх дітей та ін.);
- утвердження національної самосвідомості в учасників освітнього процесу, поваги до історії та культури України, формування громадянських цінностей;
- підтримка університетського волонтерського руху.

Реалізація ефективної кадрової політики університету:

- демократизація управління, забезпечення прозорого прийняття рішень, забезпечення гласності, добросовісності та дотримання академічних свобод, непримиренності до будь-яких проявів корупції у життєдіяльності університету;

– поступовий перехід до сучасної системи управління університетом – електронного врядування, оприлюднення прийнятих нормативно-правових документів університету на вебсайті.

– ліквідація надмірної централізації та бюрократизації університетського життя, запровадження чіткого розподілу сфер відповідальності між рівнями управління «ректорат – деканат – кафедра», розширення прав та повноважень факультетів/інституту, інших структурних підрозділів університету;

– оновлення процедури проведення конкурсів на заміщення посад науково-педагогічних працівників, розробка нової редакції положення про конкурсний відбір на посади;

– оптимізація штатного розпису університету, його прозоре формування та оприлюднення на вебсайті;

– удосконалення кадрової політики університету, стимулювання якісної роботи професорсько-викладацького складу, оновлення системи заохочень, нагород та відзнак науково-педагогічних працівників на основі рейтингового оцінювання їхніх освітніх, наукових та інноваційних досягнень;

– забезпечення підвищення кваліфікації та перепідготовки науково-педагогічних працівників у провідних університетах України та зарубіжжя, наукових інститутах АПН України, підприємствах та організаціях, дієвий контроль за ефективністю стажування та підвищення кваліфікації;

– запровадження вивчення думки студентів і викладачів про найважливіші питання освітнього процесу на базі інтерактивної онлайн-платформи;

– залучення до викладацької діяльності найбільш обдарованих, компетентних аспірантів і докторантів, провідних фахівців-практиків, в тому числі закордонних;

– систематичне проведення соціологічних досліджень з метою вивчення психологічної атмосфери на кафедрах, в академічних групах, у стосунках між викладачами та студентами;

– удосконалення практики матеріального заохочення викладачів і науковців відповідно до результатів їхньої діяльності;

– підвищення ролі Наглядової ради Університету у процесах формування та реалізації стратегії розвитку університету.

Упровадження нової моделі фінансової політики університету та соціального захисту учасників освітнього процесу:

– розробка спільно з профкомом університету проєкту нового Колективного договору, з фіксацією пакету соціальних гарантій працівникам університету та здобувачам освіти, вимог щодо безпечних та комфортних умов праці і відпочинку, матеріального та морального стимулювання працівників за досягнення в навчальній, методичній, науковій, організаційній роботі тощо;

– забезпечення соціального захисту працівників університету, зокрема через надання матеріальної допомоги для поліпшення соціально-побутових умов, на лікування, виділення коштів на оздоровлення працівників університету та їхніх дітей;

– забезпечення належних умов проживання та побуту здобувачів вищої освіти у студентських гуртожитках шляхом реконструкції та матеріально-технічного оновлення приміщень;

– сприяння проведенню атестації робочих місць в університеті та аналізу її результатів;

– забезпечення працівників, які працюють у шкідливих умовах, спеціальним одягом та засобами індивідуального захисту відповідно до встановлених норм;

– організація роботи медичних служб в корпусах університету;

– реалізація комплексу соціальних цільових програм для працівників: профілактичне оздоровлення, системна організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо;

– розробка нової моделі фінансової політики університету у зв'язку з переходом фінансування державою закладів вищої освіти від парадигми дотаційного до інвестиційного фінансування;

– збільшення фінансування університету за рахунок коштів, отриманих від надання дозволених чинним законодавством України платних послуг;

– забезпечення повної прозорості у доходах та видатках університету, ефективне використання фінансових ресурсів на інноваційну трансформацію університету, здійснення громадського контролю за виконанням статей кошторису;

– скорочення до виправданого мінімуму чисельності зовнішніх сумісників та управлінських витрат. Систематичний моніторинг ефективності використання коштів спеціального фонду всіма структурними підрозділами університету;

– постійне оприлюднення на вебсайті університету кошторису доходів та витрат, відомостей про майно, результати тендерів, закупівлі тощо.

– реалізація заходів щодо комерціалізації результатів роботи всіх структурних підрозділів університету, збільшення обсягу спеціального фонду університету через розширення спектру надання платних послуг (освітніх, екскурсійних, дизайнерських, мистецьких, екологічних тощо).

– пошук та активне залучення коштів інвесторів, меценатів, благодійних організацій для забезпечення матеріально-технічного розвитку університету;

– залучення до навчання в університеті іноземних здобувачів вищої освіти як суттєвого джерела поповнення спеціального фонду;

– поступове запровадження фінансування наукових відряджень викладачів, зокрема за кордон;

– започаткування практики розміщення на банківських депозитних рахунках тимчасово вільних коштів із спеціального фонду університету, відсотки від яких спрямовувати на вирішення невідкладних поточних потреб і завдань розвитку закладу.

Модернізація матеріально-технічної бази:

– зміцнення матеріально-технічної бази університету відповідно до потреб освітнього, наукового, виховного та соціально-культурного розвитку згідно з ліцензійними умовами;

– забезпечення аудиторій університету необхідною кількістю персональних комп'ютерів, відео- та мультимедійною технікою, інтерактивними дошками, обладнання лекційних аудиторій для проведення відеоконференцій та

вебінарів;

- подальша адаптація навчальних корпусів для людей з особливими потребами шляхом створення умов для їхнього безперешкодного пересування;
- капітальний ремонт системи водопостачання приміщень університету;
- модернізація системи внутрішнього пожежного водопроводу приміщень університету;
- проведення енергозберігаючих заходів у приміщеннях університету;
- будівництво спортивного майданчика біля території навчального корпусу № 5;
- встановлення автоматичних систем протипожежного захисту навчальних приміщень, проведення робіт по вогнезахисному обробленню дерев'яних конструкцій даху навчальних корпусів, майстерень;
- виконання капітальних та поточних ремонтів, подальша заміна меблів та м'якого інвентарю у студентських гуртожитках;
- обладнання системами відеоспостереження навчальних корпусів, студентських гуртожитків та території університету;
- покращення умов праці викладачів та навчання студентів, забезпечивши безперебійний процес реконструкції, ремонту та модернізації приміщень.
- збільшення аудиторного фонду за рахунок капітального ремонту навчального корпусу № 5 та реконструкції будівлі навчального корпусу № 3 з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.

***Формування позитивної іміджевої
та інформаційної політики університету:***

- розвиток престижу та просування бренду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини як конкурентоспроможного закладу вищої педагогічної освіти, що поєднує методи освітньо-наукового менеджменту з академічною свободою та колегіальністю у прийнятті стратегічних рішень;
- формування і розвиток корпоративної культури як системи цінностей та переконань учасників освітнього процесу;

- розроблення і використання брендової продукції та атрибутики університету;
- зміцнення іміджу університету в Україні та за кордоном, створення ефективного іміджевого підрозділу;
- активна співпраця з громадськими організаціями, меценатами, ЗМІ для вирішення освітніх, виховних завдань, розвитку матеріально-технічної бази, просування університету на ринку освітніх послуг;
- активна маркетингова і професійно-орієнтаційна робота на різних рівнях (абітурієнти, їх батьки, заклади освіти, освітні веб-ресурси тощо);
- участь у вітчизняних та міжнародних спеціалізованих виставкових заходах з метою популяризації здобутків університету, пропагування інноваційної продукції, формування позитивного іміджу вишу;
- вступ університету до Міжнародної організації Magna Charta Universitatum (Велика Хартія Університетів), розробка плану дій щодо входження вишу до міжнародних університетських рейтингів та підвищення показників його міжнародного визнання.

V. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Основними механізмами реалізації Стратегії є:

- розвиток автономії університету;
- удосконалення соціального забезпечення співробітників університету;
- запровадження сучасних інструментів менеджменту та організаційного розвитку;
- оптимізація структури університету та розвиток матеріально-технічної бази;
- створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища університету;
- реалізація міжнародних освітніх проектів та участь у міжнародних освітніх програмах;
- отримання грантів за рахунок участі кафедр у конкурсах міжнародних фондів і програм;

- розширення переліку платних послуг, диверсифікація джерел надходжень до бюджету університету;
- запровадження енергозберігаючих технологій, сучасних засобів контролю і обліку використання тепло- і енергоносіїв у навчальних корпусах і гуртожитках;
- забезпечення академічної, фінансово-господарської безпеки університету;
- удосконалення системи стимулювання, теоретичного професійного зростання викладацького складу;
- оптимізація структурних підрозділів;
- впровадження сучасних інформаційних технологій;
- прогнозування і моделювання соціально-економічних змін та їх впливу на життєдіяльність університету;
- випереджальне впровадження ефективних методів фінансової господарської та науково-педагогічної діяльності.
